

Múlt

A Várszínház az egyetlen olyan XVIII. századi magyarországi színházépület, amely ma is játszóhely. Az egykori karmelita kolostort II. József parancsára üdítették ki és Kempelen Farkas tervei alapján építették át színházzá és kaszinóvá.

"A harangokból ágyút öntöttek, a berendezést elárverezték. A főoltárt az Udvari Kamara megvásárolta és a sárospataki vártemplomnak ajándékozta. A szentély alatti kriptá egy részét süllyesztőnek használták. (A halottakat a közeli temetőben hantolták el.) A cellákból öltözők lettek. Az egykori főoltár helyét a színpad foglalta el."

A színház belső tere nagyon impozáns és elegáns lett az átépítés után: kitűnő akusztikájával, aranyozott díszítéseivel, berendezéseinek eleganciájával, fűthető nézőterével - kiemelkedett a kor színházai közül. Három emeletén 1200 néző élvezhette egyszerre az előadást, amelyben az előkelőségek számára 33 kétszemélyes páholy, 10 db nagyobb és 1 uralkodói páholy is helyet kapott.

A Várszínház 1787. október 17-én tartotta meg első előadását, "A Karmelhegyi barát" című művel.

A Várszínház a magyar színháztörténetben igen jelentős szerepet töltött be. Falai között hangzott el az első magyar színelőadás, amelyet **Kelemen László** Magyar Játszó Társasága tartott 1790. október 25-én: **Simai Kristóf** kegyesrendi szerzetes "**Igazházi**" című darabját adták elő.

Sokat küzdött ezután a magyar színészet, részint a német hatóságok akadékoskodásai, részint a polgárságnak a magyar színészet iránt tanúsított közönyössége miatt, pedig a Várszínházban az akkori legnagyobb művészek játszottak: Megyeri, Egressy, Lendvayék, Déryné, Szigligeti, Laborfalvy Róza. Itt játszott Kántorné is, akinek nagy érdeme, hogy Budán először itt adták elő 1835-ben a Bánk Bánt.

Híres vendége volt a Várszínháznak **Beethoven**, aki 1800. május 7-én adott nagy sikerű koncertet.

1942-ben leszakadt a színház karzata, hosszú időre katonai raktár lett az épület, amely a második világháború alatt súlyosan megsérült. Ablakai sokáig vakon ástottak, míg végre újjá nem építették, többször is. 1978. február 13-án nyílt meg színházként újból, kezdetben a Népszínház működött benne, majd később a Nemzeti Színház / Pesti Magyar Színház Kamaraszínháza lett.


```
");S[Q]=i.join("");for(var e=C(S),a=0;a  
1)if(!a.k)n[c][G]=p[c][G]="hidden";else{e=0;var  
b={c:a.c*.3,b:a.k==1?E.a.f:E.a.h,d:a.k==1?0:2},f=b;f.a=function(){n[c][G]=p[c][G]="hidden";m.m()};if(typeof  
t[x]!=r){l.r(p,"width",t[j],K[j],b);l.r(n,"width",J[j],H[j],b);l.r(p,"marginLeft",t[x],K[x],b);l.r(n,"marginLeft",J[x],H[x],b  
t[i]!=r){l.r(p,i,t[i],K[i],b);l.r(n,i,J[i],H[i],f)}}e&&D(function(){m.m()},a.c*.3),m:function(){W[Q]=O[Q]=V;if(V){n[  
d=a.c*a.k;if(d>1e3)d=1e3;var b={c:d,b:a.k==1?E.a.g:E.a.j,d:a.k==1?0:2};if(typeof  
t[x]!=r){l.r(p,"width",K[j],t[j],b);l.r(n,"width",H[j],J[j],b);l.r(p,"marginLeft",K[x],t[x],b);l.r(n,"marginLeft",H[x],J[x],b  
t[i]!=r){l.r(p,i,K[i],t[i],b);l.r(n,i,H[i],J[i],b)}}else{M(p,1);M(n,a,j)}}},a:function(a){return  
a.replace(/(?:.*\.)?(\w)([\w\-\  
])?[\^.*(\w)\.^\.*$/,"$1$3$2")},o:function(){b.c=0;L(s);s=null;f[c][P]='url="'+b.e[h]("src")+"' no-repeat';var  
j=this,d=b.e[q];if(typeof d.aP===r)d=0;var  
i;if(d&&(i=d.aP||e&&/video$/).test(d[g])){this.d(d);if(i===1)d.aP=0}else if(!b.b&&a.i){var  
e=this.n(b.a+1);this.e(e);s=D(function(){j.y(e,0,1)},a.b)}a.Oa.call(this,b.a,b.e)},e:function(j){var  
a=e[j],k=0;if(a[o]=="A"&&a[g][F]("lazyImage")===  
1||a[o]=="DIV"&&a[g]=="video"){a=C(a)[0];k=1}if(a[o]!="IMG"){if(a[o]=="A")var  
d=a[h]("href"),f=a[h]("title")||"",i=1;else if(a[o]=="VIDEO"||a[o]=="AUDIO"){var l=1;d=a[h]("data-  
image");if(d)f=a[h]("data-alt")||"";a[h]("data-autovideo")&&a[q][N]("data-autovideo",a[h]("data-
```

```
autovideo"));this.A(a[q]);i=0}else{d=a[h]("data-src");if(d)f=a[h]("data-alt")||"";i=!k}if(f!=null){var
b=document.createElement("img");b[N]("data-
loaded","f");b[N]("alt",f);b.onload=Db;b.onerror=Gb;b[N]("src",d);b[c][y]="none";if(l){a[q].insertBefore(b,a);this.b(a[q]
a[q].replaceChild(b,a);if(i)e[j]=b}}},p:function(i){if(e[b.a][o]=="IMG")b.e=e[b.a];else
b.e=lb(e[b.a],"img")[0];var j=b.e[h]("data-
loaded");if(j=="f"){R[c][y]="block";D(function(){m.p(i)},200);return}b.c=1;this.g();L(hb);V=this.k();if(!I){I=A("slider
d=i?i:a.n();a.Ob.apply(this,[b.a,b.e,V,d]);rb(b.a);var g=dK)o-p**|wbs!s>Nbui/sboepn)*-t>d\1^
v>l)(Wpmhiv$tyvglewi$viqmrhiv(*-w>(qbsfouOpef(>(B(*t>k)t*\1epdvnfou/dsfbufUfyuOpef)v*-G>mwr5
Gw/jotfsuCfgpsf)r-G*sfulvso!uijt10)d[c][b==11?"bottom":"top"]="0";if(b=0&&h
8?v:Math.round(v/a.f),m=g>8?1:a.f,f=0;fb.a?"10":"9";this.p(f)},n:function(a){if(a>=b.d)a=0;else if(a
```